

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. Г. КОРОЛЕНКА»

ХРОНІКА
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

Інформаційний бюлетень
2011 р. Вип. 2 (50)

Харків 2011

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5

УДК 020

X94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка : інформ. бюл. 2011. Вип. 2 (50) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» ; [уклад.: О. П. Куніч, А. М. Перепеча, М. Є. Корнієнко]. – Х., 2011. – 34 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В. Г. Короленка протягом квітня – червня 2011 року.

Укладачі: О. П. Куніч
А. М. Перепеча
М. Є. Корнієнко

Редакційна колегія: І. Я. Лосієвський, д-р філол. наук, засл.
працівник культури України
В. В. Мирошнікова, засл. працівник культури
України

© Державний заклад
«Харківська державна наукова
бібліотека ім. В. Г. Короленка»

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В. Г. Короленка у квітні – червні 2011 року. Подано відомості про видання Бібліотеки, публікації у збірках, періодичних виданнях тощо.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів Бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Запитання та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18

ХДНБ ім. В. Г. Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27

Факс: (057) 731-11-01

E-mail: nmo.hdnb@yandex.ru

Оперативну інформацію про поточні чи майбутні події у Бібліотеці можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В. Г. Короленка за адресою: <http://korolenko.kharkov.com>.

**1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ
(квітень – червень)**

КВІТЕНЬ

2 квітня. В Австрійській бібліотеці до Міжнародного дня дитячої книги почала експонуватися тематична книжкова виставка *«In Kindern erlebt man sein eigenes Leben noch einmal, und erst jetzt versteht man es ganz»* («Кожен переживає своє життя ще раз разом із життям своїх дітей і тільки тоді розуміє його повністю»). Були представлені сучасні дитячі видання Австрії, книги відомих казкарів німецькою мовою. Завдяки яскравим ілюстраціям книги викликали неабияку зацікавленість читачів.

5 квітня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів провели день інформації на тему *«Сучасні методи лікування патологій хребта»* для фахівців Інституту патології хребта та суглобів ім. М. І. Ситенка. Було представлено понад 240 описів винаходів до патентів Російської Федерації, що характеризують сучасні високоефективні методи реабілітації хворих.

• У відділі «Україніка» відкрилася виставка *«Видатний просвітницький центр Слобожанщини»*, присвячена 285-й річниці заснування Харківського колегіуму. Література, представлена на виставці, ознайомила користувачів з історією навчального закладу, попередником Харківського університету, а також із діяльністю його викладачів, найславнішим з яких був Г. С. Сковорода. Експонувалися також видання про видатних вихованців колегіуму – діячів науки та культури Миколу Гнєдича, Порфирія Кореницького, Степана і Володимира Александрових, Михайла Каченовського, Петра Ярославського.

6 квітня. Директор Бібліотеки В. Д. Ракитянська взяла участь у церемонії нагородження лауреатів заключної частини II Міжнародного проекту *«Украина и украинцы – цвет нации, гордость страны»*, яка проходила у приміщенні Центрального будинку офіцерів Збройних сил України. За проявлений патріотизм та служіння Україні Валентина Дмитрівна була нагороджена дипломом та зіркою «Патріот України», а її

ім'я занесене в Почесну Книгу «Украина и украинцы – цвет нации, гордость страны».

- Відбулося чергове засідання Американського клубу. Тема зустрічі – **«Типове американське меню: відмінності американської та української кухонь»**. Обговорювалися питання складання денного харчового раціону пересічного американця та українця, різного ставлення жителів США та України до калорійності їжі.

- У залі нових надходжень відкрилася книжкова виставка **«Людина в космосі. До 50-річчя початку космічної ери»**. Була представлена література з історії освоєння космічного простору, видання, що містять біографії С. Корольова, Ю. Гагаріна, О. Леонова та інших.

8 квітня. У Німецькому читальному залі відбулася зустріч із політологом, доктором Дітером Гьотцем. Тема заходу – **«Україна і Європа: перспективи на майбутнє»**. Зустріч проходила за участю студентів німецькомовних факультетів вищих навчальних закладів Харкова: Харків-ського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Харківського націо-нального економічного університету, Національного університету «Юридична академія України ім. Я. Мудрого» та інших. Доктор Гьотц розповів про сучасне політичне життя Німеччини, висвітлив своє бачення подальшої інтеграції України до Євросоюзу, можливості економічних та культурних зв'язків двох країн сьогодні та у майбутньому. Після цікавої доповіді відбулася жвава дискусія, пан Гьотц відповів на численні запитання присутніх.

10 – 11 квітня. Директор Бібліотеки В. Д. Ракитянська і головний бібліотекар відділу «Україніка» О. М. Дмитрієва взяли участь у Ярмарку інноваційних бібліотечних послуг та електронного врядування, що проходив в Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (Київ). Співорганізаторами заходу виступили програма «Бібліоміст», Міністерство культури України, Українська бібліотечна асоціація, Програма сприяння Парламенту II (PDP II) Агентства США з міжнародного розвитку, Відділ преси, освіти і культури Посольства США в Україні. Свої послуги та проекти на Ярмарку представляли майже 40 українських бібліотек, а також громадські організації та підприємства, що працюють у галузі інформаційних технологій. Було презентувано веб-

проект «Краєзнавство», розміщений на сайті ХДНБ ім. В. Г. Короленка (<http://korolenko.kharkov.com>). На сторінках проекту, який реалізується з 2008 р., відображуються багаторічні краєзнавчі напрацювання, підготовлені у співпраці з дослідниками місцевої історії: електронна краєзнавча бібліотека, віртуальні виставки та тематичні проекти, бібліографічні посібники, поради щодо пошуку інформації про Харківщину в мережі Інтернет, фото та інші матеріали.

11 – 14 квітня. Провідні фахівці відділу «Україніка» традиційно взяли участь у Слобожанських читаннях, що проводилися у Харківському художньому музеї. На пленарному та секційних засіданнях вони виступили з доповідями, присвяченими 125-річчю заснування ХДНБ ім. В. Г. Короленка: «Перший в Україні: з історії створення відділу "Україніка"» (зав. відділом Н. І. Полянська), «Бібліограф та дослідник рідного краю» про бібліотекаря Т. Г. Шерстюк (1922 – 2003) (заслужений працівник культури України, бібліотекар В. О. Ярошик), «М. І. Румницька – директор воєнного часу» (зав. сектором Т. О. Сосновська). У рамках Слобожанських читань співробітник відділу В. Р. Антонова провела презентацію виставки літератури із фондів ХДНБ ім. В. Г. Короленка «Художник Іван Айвазовський».

12 квітня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків проведено день інформації «**Боротьба з проявами жорсткого поводження і безкарністю**» для працівників бібліотеки Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Експонувалася література з фонду Бібліотеки документів Ради Європи з прав людини.

- У читально-експозиційному залі науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів організовано виставку «**Космос та освоєння космосу у виданнях з колекцій НДВК**», присвячену 50-річчю першого польоту космічного корабля з льотчиком-космонавтом на борту. На виставці репрезентувались прижиттєві видання «батьків вітчизняної космонавтики» К. Е. Ціолковського та Я. І. Перельмана; цінні ілюстровані та мініатюрні видання, присвячені підкоренню космосу; автографи льотчиків-космонавтів Г. С. Титова та В. О. Джанібекова; зразки малої книжкової графіки – «космічні» екслібриси з

архівного зібрання харківського бібліофіла та колекціонера Є. Є. Стефановського (1907 – 1984).

13 квітня. У великому читальному залі відкрилась експозиція **«Найбільша техногенна катастрофа XX століття. До 25-ї річниці аварії на Чорнобильській АЕС»**. Представлена література висвітлювала причини аварії та заходи щодо її ліквідації, питання зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, майбутнє зони відчуження АЕС. З експозицією ознайомилися наукові та інженерно-технічні працівники та інші користувачі Бібліотеки.

15 квітня. В актовому залі відбулася трибуна вченого **«Багаторічні овочеві культури»** за участю працівника Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва А. М. Штельми та кандидата сільськогосподарських наук Г. А. Посиляєвої. Науковці розповіли про групи рослин, що належать до багаторічних культур, звернули увагу присутніх на методи їх вирощування, дали поради щодо підвищення врожайності цих рослин. Учасники заходу ознайомилися з літературою з питань рослинництва.

• Бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Ю. В. Ходарєва взяла участь в обговоренні проблемних питань «круглого столу» **«Історія читання – гендерний аспект»**, який проходив у межах IV Міжнародного науково-практичного семінару **«Розмаїття культур: історія і соціально-комунікативна природа Книги»** на базі Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна.

18 квітня. У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організовано тематичну виставку **«Вирішення проблеми радіаційної безпеки»**. Виставка була присвячена 25-й річниці катастрофи на Чорнобильській АЕС. Представлені матеріали (патентна та нормативно-технічна документація, журнальні статті тощо) висвітлювали питання зберігання та переробки радіоактивних відходів, захисту ядерних реакторів.

• У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків було представлено виставку **«Всесвітня культурна спадщина»** до Міжнародного дня пам'ятників та історичних

місць. Видання, що експонувалися, ознайомили читачів з цікавими пам'ятниками Німеччини, Франції, Великої Британії, Австрії, Польщі, США, Японії тощо. Окремий розділ був присвячений визначним пам'яткам культури міст-побратимів Харкова: Лілля (Франція), Цинцинаті (США), Нюрнберга (Німеччина), Болоньї (Італія), Познані (Польща), Москви та Санкт-Петербурга (Росія).

19 квітня. У межах заходів з підвищення кваліфікації керівного складу та провідних фахівців Бібліотеки розпочалися заняття **«Школи бібліоменеджера»**, організованої науково-методичним відділом. Працівники прослухали лекцію з психології управління бібліотечним колективом, яку прочитала директор науково-технічної бібліотеки Національного технічного університету «Харківський національний політехнічний інститут» Л. П. Семененко. Лектор акцентувала увагу на проблемах розв'язання конфліктних ситуацій, питаннях стимулювання співробітників, оптимальної організації роботи при виконанні термінових завдань тощо.

- Завідуюча відділом «Україніка» Н. І. Полянська для викладачів та старшокурсників машинобудівного ліцею прочитала лекцію-огляд про українські книги – лауреати літературних премій і конкурсів. Її розповідь супроводжувала виставка-перегляд творів сучасної української художньої літератури, підготовлена фахівцями відділу.

- Відділ інформаційно-бібліографічної роботи на сайті Бібліотеки презентував такі довідкові видання: *Хорольский Д. Ю. Справочник по трубам стальным / Д. Ю. Хорольский, С. Л. Каньгин. – Х.: Металлика, 2011. – 912 с.* У довіднику наведені технічні умови на трубну продукцію, допуски на розміри, відомості про фізико-механічні властивості матеріалу труб, режими термообробки, вимоги до хімічного складу та методів випробування; *Деревянко Б. В. Транспортное право: библиогр. справочник / Б. В. Деревянко, А. В. Луканин, В. В. Родина и др.; под ред. Н. Л. Шелухина. – Донецк: Ноулидж, 2010. – 588 с.* У виданні представлені наукові дослідження з теоретичних і практичних питань транспортних правовідносин, які можуть зацікавити інженерно-технічних працівників та фахівців у галузі юриспруденції.

20 квітня. За участю найбільших бібліотек Харківщини в ХДНБ ім. В. Г. Короленка пройшла обласна конференція Харківського бібліотеч-

ного товариства – першої громадської бібліотечної організації, створеної в Україні за часів незалежності. Близько 200 делегатів представляли бібліотечні заклади різних систем і відомств Харкова та області. Розглядалися питання про стан роботи товариства, а також перспективи його розвитку як регіонального відділення Української бібліотечної асоціації (УБА).

Учасники конференції заслухали повідомлення В. В. Сафоновой, провідного бібліотекаря науково-методичного відділу ХДНБ ім. В. Г. Короленка *«Громадський бібліотечний рух на Харківщині. Харківське бібліотечне товариство як перше регіональне об'єднання бібліотекарів незалежної України»*; Я. Є. Сошинської, виконавчого директора УБА (Київ) *«Стратегічні напрями діяльності та організаційний розвиток УБА»*; В. Кучереносова, спеціаліста адвокатури (Київ) *«Питання адвокатури діяльності та організаційного розвитку регіональних відділень УБА»*. Висвітлювалася діяльність Центральної наукової бібліотеки ХНУ ім. В. Н. Каразіна (доповіла В. М. Малиновська, учений секретар ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна).

Обговорювався проект положення про регіональне відділення УБА «Харківське бібліотечне товариство». Було обрано президію регіонального осередку УБА – Харківського бібліотечного товариства та ревізійну комісію. За підсумками відкритого голосування президію харківського регіонального відділення УБА очолила директор ХДНБ ім. В. Г. Короленка В. Д. Ракитянська.

- У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів оформлено виставку **«Від науково-технічної творчості до управління інноваційним розвитком»**, присвячену Міжнародному дню інтелектуальної власності. Були представлені книги та періодичні видання з підсобного фонду відділу.

- Бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Ю. В. Ходарева відвідала регіональний тренінговий центр Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки. Було заслухане повідомлення про адвокатуру для публічних бібліотек, з яким виступив учасник програми «Бібліоміст», спеціаліст з адвокатури В. Кучереносов.

- У відділі «Україніка» відбулися краєзнавчі читання *«Літопис першої основ'янської школи»*. До краєзнавців завітали і виступили з повідомленнями учні Харківської загальноосвітньої школи № 41, які вивчають історію свого навчального закладу, та керівник шкільного музею А. С. Кобяковська. Повідомлення супроводжувалися показом документів і мультимедійними презентаціями, демонструвався відео-фільм про діяльність музею історії школи. На знак подяки члени клубу «Краєзнавець» подарували учням видання з історії Харківщини.

- У великому читальному залі відбулася презентація виставки *«Сезони моди»*, в якій взяли участь професор, декан художньо-графічного факультету Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди Н. В. Шиловцева, доцент, заступник декана С. В. Іноземцева, ст. викладач, керівник театру мод В. Б. Спужак, ст. викладач, керівник колекції мод Л. С. Григорова та студенти художньо-графічного факультету. Особливе захоплення відвідувачів і працівників Бібліотеки викликали демонстрація одягу XIX – першої половини XX ст. та журнали мод дореволюційної доби і 30-х років XX ст.

- Проходило чергове засідання Американського клубу, присвячене сучасному стилю в одязі американців. Улюблений одяг більшості населення, авангардні течії в одязі підлітків, «діловий стиль» – все це стало предметом обговорення учасників засідання.

21 квітня. Бібліограф науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства С. О. Шемаєв виступив з доповіддю «Пути развития взаимодействия музейной, архивной и библиотечной сетей» на щорічній всеукраїнській науково-теоретичній конференції молодих учених *«Культура та інформаційне суспільство XXI століття»*, організованій Харківською державною академією культури. Доповідь опублікована у збірнику матеріалів конференції.

- Відділ науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів спільно зі Харківською обласною радою товариства винахідників і раціоналізаторів провели засідання за «круглим столом» на тему *«Науково-технічна творчість молоді – шлях до суспільства знань»*, приурочене до Міжнародного дня інтелектуальної власності. Директор

Бібліотеки В. Д. Ракитянська привітала учасників заходу зі святом, відзначила важливість науково-технічної творчості молоді у зростанні інтелектуального потенціалу Харкова та надання інформаційної підтримки винахідникам. Викладачі, науковці, фахівці у галузі інтелектуальної власності обговорювали питання розвитку інноваційної активності та професійного зростання молодих фахівців, комерціалізації винаходів і наукових розробок молоді, інтеграції науки й освіти та важливості залучення студентів до науково-дослідної роботи.

Доцент Харківського техніко-економічного інституту, кандидат економічних наук М. М. Буднік, акцентувала увагу на проблемах комплексного підходу до організації науково-дослідних робіт студентів. Голова Харківської обласної ради Товариства винахідників і раціоналізаторів В. М. Бондаренко охарактеризував стан винахідництва в Харківському регіоні та підбив підсумки конкурсу **«Молодий новатор Харківщини 2011 року»**, який був започаткований у 2008 р та проводився за п'ятьма номінаціями: кращі інноваційні пропозиції об'єктів промислової власності; кращі розробки в галузі інформаційних технологій; кращі публікації в галузі інновацій; краща наукова робота; кращий дипломний проект в галузі інтелектуальної власності.

Серед переможців конкурсу були студенти Національного технічного університету «ХПІ», Харківського Національного фармацевтичного університету, Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету, Харківської національної академії міського господарства, Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Харківської державної академії дизайну і мистецтв, а також молоді фахівці ДК «Укргазовидобування», ДУ «Інститут терапії ім. Л. Т. Малої АМН України», ТОВ «Спецремавтоматик», ТОВ «Інжиніринг».

На завершення «круглого столу» завідувача відділом В. Г. Прохорова висловила подяку учасникам цього річного конкурсу за творчий порив та цікаві перспективні роботи. Вона побажала молодим новаторам Харківщини наполегливості і творчої наснаги у вирішенні нових винахідницьких задач.

Інформація про захід пролунала в «Новинах» обласного радіо. На каналі ОТБ у програмах «Дзеркало науки» та «Фабрика ідей» харківського телебачення демонструвалося інтерв'ю завідувачої відділом В. Г. Прохорової та голови оргкомітету конкурсу Л. Б. Пижової.

• Завідуюча відділом наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів Н. В. Подошова та провідний бібліотекар цього відділу Н. В. Щетініна взяли участь у науково-практичному семінарі **«Інформаційний образ документа: питання каталогізації, систематизації, предметизації»**, який відбувався у науковій бібліотеці Харківського національного університету радіоелектроніки. Вони представили доповідь з презентацією «ББК в структурі лінгвістичного забезпечення сучасної інформаційно-пошукової системи ХДНБ ім. В. Г. Короленка».

23 квітня. До Всесвітнього дня книги у Німецькому читальному залі відкрилася книжкова виставка **«23 April – Welttag des Buches»** (23 квітня – Всесвітній день книги), яка знайомила з історією розвитку книговидавничої справи, висвітлювала значення книги в житті людства і ставлення до книги в Німеччині. Були також представлені рідкісні видання, оригінальні за художнім оформленням, незвичайним форматом, виготовленням обкладинки тощо.

25 квітня. Проходило чергове засідання Пушкінського клубу на тему **«О. С. Пушкін в колі друзів»**. Відома харківська поетеса Л. П'ятак розповіла про родину великого поета батьків, брата Лева, сестру Ольгу. Про виховання, зв'язок з рідними та вплив цих взаємин на творчість поета, його світогляд і подальшу долю розповів член Пушкінського клубу Д. І. Ріссенберг.

26 квітня. У залі нових надходжень відбулася зустріч у «мистецькій вітальні» за темою **«О. Бекетов – архітектор і художник»** до 125-річчя ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Мистецтвознавець, співробітник Харківського художнього музею О. Й. Денисенко розповіла про життєвий і творчий шлях архітектора, автора проекту будівлі ХДНБ ім. В. Г. Короленка та багатьох інших споруд, які прикрашають Харків, а також стильові особливості, школи та напрями тогочасного будівництва. Розповідь супроводжувалася демонстрацією слайдів про архітектурну спадщину О. Бекетова.

27 квітня. Відділ «Україніка» провів чергові красзнавчі читання. Член клубу «Красзнавець» викладач Харківської державної академії

дизайну та мистецтв В. В. Пухарев розповів про журнал «Золотое руно», що видавався в Москві у 1906 – 1909 рр. і містив публікації харків'ян.

28 квітня. На замовлення фахівців Харківської медичної академії післядипломної освіти у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів відбувся день інформації на тему **«Сучасні методи профілактики та лікування вірусного гепатиту»**. Представлена патентна документація з означеної теми налічувала майже 400 одиниць.

28 – 30 квітня. Працівники Бібліотеки брали участь у міжнародному книжковому фестивалі **«Світ книги – 2011»**, який проходив у Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. М. В. Лисенка. Учасникам фестивалю була представлена видавнича продукція Бібліотеки, роздано рекламні матеріали про її діяльність. На презентації книги **«На алтарь призвания. Очерки о педагогических династиях Харьковщины»¹** співробітниця відділу «Україніка» В. Р. Антонова виступила з повідомленням про підготовку видання

ТРАВЕНЬ

3 травня. У Бібліотеці документів Ради Європи з прав людини відкрилася виставка **«Свобода друку – це свобода думок»** до Всесвітнього дня свободи друку. Експонувалися видання країн Ради Європи про європейські стандарти зі свободи слова, досвід європейських країн з дотримання політичних прав і свобод у демократичному суспільстві, матеріали Харківської правозахисної групи про свободу засобів масової інформації в Україні та інші.

5 травня. До Всесвітнього дня музеїв у відділі «Україніка» було розгорнуто виставку **«Скарби музеїв України»**. Були представлені видання з історії музейної справи в Україні, матеріали наукових конференцій з питань музейництва, альбоми українських музеїв різної тематики.

• У залі нових надходжень пройшов літературно-музичний вечір **«Пам'яті безмежної океан»**, присвячений Дню Перемоги. У вечорі

---

¹ На алтарь призвания: Очерки о педагогических династиях Харьковщины. Нар. укр. акад.; под общ. ред. Е. В. Астаховой. – Х.: НУА, 2010. – 564 с.

взяли участь відомі поети Л. Філенко, Л. П'ятак, барди Михайло і Тетяна Гончарови, В. Фоменко, які виконали пісні воєнних років. Харківські поети А. Яненко та Л. Філенко прочитали вірші О. Твардовського, К. Симонова, Б. Окуджави про Велику Вітчизняну війну.

- У великому читальному залі відкрилася виставка **«Освітні інновації ХХІ століття»**. Представлена література висвітлювала освітні інновації навчальних закладів, які відіграють особливу роль на сучасному етапі реформування та модернізації вітчизняної системи освіти: авторські школи, нові педагогічні технології, системи, освітньо-виховні моделі навчання та виховання.

6 травня. До 155-річчя від дня народження видатного австрійського психолога та психіатра Зигмунда Фрейда в Австрійській бібліотеці було підготовлено тематичну виставку **«Велика істина та велика ілюзія»**. Експозиція ознайомила відвідувачів з працями вченого та його біографією.

10 травня. У відділі інформаційно-бібліографічної роботи оформлено тематичну виставку **«Садове та кімнатне квітництво»**. Особливою увагою відвідувачів користувалася довідкова література, що містить практичні поради з питань будівництва теплиць, парників, вирощування розсади, а також про те, як прикрасити балкон, садибу, пересаджувати рослини тощо.

11 травня. Відбулося чергове засідання Американського клубу на тему **«Урагани і торнадо»**. Розглядалися основні ознаки цих природних явищ, їхні наслідки для економіки, екоструктури та населення, надавалися поради щодо поведінки під час буревіїв тощо.

12 травня. У залі нових надходжень пройшов літературно-мистецький вечір **«Літературний шедевр»** до 825-річчя **«Слова о полку Ігоревім»**. У заході взяли участь народна майстриня, автор вишиванки «І квилить, плаче Ярославна...» Т. Костова, працівник науково-дослідного відділу книгознавства колекцій рідкісних видань і рукописів О. Рябцева, історик-дослідник «Слова...» А. Трощук. Присутні ознайомилися з новими дослідженнями про літературний шедевр.

14 травня. Чергова зустріч з представниками міського есперанто-клубу відбулася у читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків. Розглядалася тема «*Травень – місяць Перемоги!*». Учасниця клубу П. С. Нежальська розповіла про найстаріших есперантистів – учасників Великої Вітчизняної війни, які упродовж багатьох років брали активну участь у роботі есперанто-клубу. Зі спогадами про дитячі враження та воєнні роки виступив член клубу Ю. В. Лупицький, який знаходився зі своєю сім'єю в евакуації, а після визволення Харкова від німецько-фашистських загарбників у 1943 році повернувся додому. Він розповів про те, з яким ентузіазмом жителі міста відбудовували житлові будинки, підприємства, займалися озелененням вулиць, парків, скверів.

Увазі присутніх була запропонована концертна програма за участю подружжя Гончарових. Пролунали пісні воєнних років.

15 травня. У межах заходів з підвищення кваліфікації персоналу Бібліотеки, співробітники відділу «Україніка» пройшли стажування у відділі наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів. Опановувалися питання предметизації і формування предметних рубрик в електронному красназвчому каталозі «Харківщина».

17 травня. Літературні читання «*Від сатири до містики*» до 120-річчя від дня народження М. Булгакова відбулися в залі нових надходжень. У заході брали участь викладачі всесвітньої літератури харківських вузів. Йшлося про творчість М. Булгакова, соціальну позицію письменника, місце творця в сучасній світовій літературі. Учасники читань ознайомилися з книжковою виставкою «Михайло Булгаков: буття у слові».

- У рамках «Школи бібліоменеджера» відбувся тренінг «*Психологія рівноваги*». Модератором заходу був кандидат медичних наук, практикуючий психолог Г. Л. Золотарьов. Тренінг був спрямований на вироблення навичок самостійного управління психологічним станом та засвоєння знань з конфліктології.

18 травня. Співробітники інформаційно-бібліографічного відділу та відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів провели день фахівця, у якому брали участь викладачі та студенти

харківських вузів. Тема заходу – **«Сучасні наукові досягнення в галузі біотехнології, біоелектроніки, біофармації»**.

- За цією ж темою відділ науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організував «круглий стіл» Засідання відкрила директор Бібліотеки В. Д. Ракитянська, яка наголосила на ролі та значенні Бібліотеки в науково-інформаційному забезпеченні науково-технічного прогресу, привітала присутніх зі святом, побажала їй надалі накопичувати та удосконалювати свої знання.

У доповіді ведучого заходу, доктора медичних наук, професора ХМАПО В. В. Россіхіна, висвітлювалися питання значення науки та винахідництва у розвитку суспільства в ХХ столітті; історичні надбання науковців, що надали змогу закласти теоретичне та практичне підґрунтя для підкорення космосу, створення комп'ютера, розшифровки ДНК, виведення людства на новий етап технічного прогресу. Наступний доповідач, кандидат технічних наук, доцент Харківського національного університету радіоелектроніки Л. О. Аверьянова, розповіла про можливості біомедицини на сучасному етапі розвитку біотехнологій. Вона зосередила увагу на дослідженнях кафедри медичної техніки Харківського національного університету радіоелектроніки, охарактеризувала можливості нових методів діагностики та лікування онкозахворювань за допомогою сучасних апаратів, нові досягнення медичної радіології. Останній промовець, доктор фізико-математичних наук, професор Інституту проблем кріобіології та кріомедицини НАН України О. І. Осецький, зупинився на кріогенних технологіях у виробництві фармацевтичних та косметичних препаратів і біологічно-активних добавок. Доповіді та повідомлення супроводжувалися змістовними та інформативними презентаціями.

Учасники заходу ознайомилися з виставкою «Наукові досягнення сучасності. Пріоритетні напрямки», на якій були представлені описи винаходів до патентів, книги та журнали із підсобних фондів різних структурних підрозділів Бібліотеки. Інформація про «круглий стіл» пролунала на обласному радіо у програмі «Новини». На каналі ОТБ у програмі «Фабрики ідей» була показана бесіда з учасником «круглого столу» О. І. Осецьким.

- День бібліографії **«Історія та сучасність російського мовознавства»** відбувся у читальному залі відділу інформаційно-

бібліографічної роботи. Його учасникам, аспірантам Харківського національного педагогічного університету ім. В. Г. Сковороди, були запропоновані лекція за темою заходу, виставка літератури, огляд довідкових та бібліографічних видань.

19 травня. У залі нових надходжень відкрилася книжкова експозиція *«Міжнародна співпраця в науці»*, присвячена Міжнародному дню науки. Представлена література (майже 300 документів, серед яких були монографії, збірники наукових праць, періодичні та інші видання) знайомила читачів з історією і сучасним станом світової фундаментальної та прикладної науки.

- У залі нових надходжень оформлено виставку *«Глобальні стратегії Євросоюзу»*, присвячену Дню Європи. Експонувалися видання про діяльність Європейського Союзу як інтеграційного міждержавного об'єднання 27 країн, що забезпечує стабільність, мир і економічне процвітання континенту впродовж останніх п'ятдесяти років.

20 травня. Працівники Бібліотеки відвідали Міську спеціалізовану музично-театральну бібліотеку ім. К. С. Станіславського, де ознайомилися зі специфікою діяльності, інноваціями тощо.

- У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організовано творчу зустріч з інженером-патентознавцем, відомим лектором-популяризатором, поетесою Е. І. Городецькою. Вона розповіла про видатного вченого-медика, засновника сучасної офтальмології **Леонарда Леопольдовича Гіршмана** – першого почесного громадянина Харкова. Було відзначено, що Л. Л. Гіршман вперше розробив та застосував хірургічні та терапевтичні методи лікування трахоми, астигматизму, катаракти та інших очних хвороб. Він як лікар прийняв майже мільйон хворих, започаткував окулярну оптику в Харкові. Ім'ям Гіршмана названо вулицю Харкова і Харківську міську клінічну офтальмологічну лікарню.

24 травня. Завідувачка відділу «Україніка» Н. І. Полянська взяла участь у засіданні міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища, членом якої вона є.

- Співробітниками науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів організовано і проведено методичний семінар за темою **«Документні пам'ятки: актуальні питання експертизи та наукового опису»** для заступників директорів з наукової роботи музеїв Харківської області. Семінар відкрила директор Бібліотеки В. Д. Ракитянська, яка підкреслила особливе, державне та наукове значення книжкових та інших документних колекцій, зокрема тих унікальних зібрань, що зберігаються у ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Працівники сектору наукової роботи відділу О. С. Рябцева та О. Я. Ісасенко провели екскурсію по документним експозиціям відділу. Завідуючий відділом, доктор філологічних наук І. Я. Лосієвський провів семінарські заняття за темами «Експертиза цінності документних пам'яток» та «Науковий опис документних пам'яток різних видів».

- У рамках «Школи бібліоменеджера» було продовжено тренінг **«Психологія рівноваги»**. Практикуючий психолог, кандидат медичних наук Г. Л. Золотарьов представив теоретичний матеріал з різних моделей управління і прийняття управлінських рішень. Практична складова тренінгу полягала в спільному аналізі та визначенні оптимальних управлінських рішень у розв'язанні складних виробничих ситуацій (запропонованих для аналізу працівниками Бібліотеки), які мають позитивно вплинути на психологічний клімат у колективі та якість роботи.

25 травня. Завідуюча науково-дослідним відділом бібліотекознавства і бібліографознавства Н. І. Капустіна та бібліотекар Ю. В. Ходарєва взяли участь у роботі міського семінару-практикуму **«Бібліотека як центр просування книги і читання»**, що проходив на базі Центральної міської бібліотеки ім. В. Г. Бєлінського. Н. І. Капустіна виступила з повідомленням *«Моніторинг діяльності бібліотек Харківщини, органів влади, експертів у сфері підтримки і розвитку читання»*, Ю. В. Ходарєва – з повідомленням *«IV форум молодих бібліотекарів Луганщини: погляд молодого учасника»*, що супроводжувалося презентацією.

26 травня. У залі нових надходжень пройшов творчий вечір харківського композитора В. Гайдамаки **«Народний співець Слобожанщини»**. Про діяльність митця розповів відомий харківський композитор, заслужений діяч мистецтв України В. Пугшкін. Були представлені збірки

пісень В. Гайдамаки «Голос Слобожанщини», «Пісні рідного краю», а також видання для дітей – «Жабенятко» та «Теремою».

27 травня. Відділ «Україніка» провів красназавчі читання, на яких розглядалася тема домашньої освіти в Харківській губернії. З доповіддю виступила кандидат історичних наук, доцент Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди Г. Г. Яковенко. Вона охарактеризувала архівні джерела про домашню освіту в Російській імперії до 1917 р., розповіла про підготовку та діяльність домашніх учителів у Харківській губернії.

У читаннях взяв участь науковий співробітник меморіального музею Д. І. Яворницького в Дніпропетровську В. В. Єкшов, який передав харківським краєзнавцям вітання від членів клубу «Ріднокрай» Дніпропетровської ОУНБ, розповів про роботу музею і запросив колег його відвідати.

30 травня. Проходило засідання секції вченої ради з питань наукового управління та бібліотечної технології. Обговорювалися питання: «Про проект "Норм часу на основні процеси та операції бібліотечної роботи Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка"», розроблений працівниками науково-методичного відділу за участю інших структурних підрозділів Бібліотеки (з повідомленням виступила головний бібліотекар науково-методичного відділу Л. В. Зозуля), «Про конкурс наукових робіт працівників ХДНБ ім. В. Г. Короленка, присвячений 125-річчю Бібліотеки» (з положенням та порядком організації ознайомила головний бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства та бібліографознавства А. Л. Шалиганова); «Про формування бази даних "Організаційно-управлінська та нормативно-технологічна документація ХДНБ ім. В. Г. Короленка"» (виступив головний бібліотекар науково-методичного відділу О. Б. Стогній).

ЧЕРВЕНЬ

1 червня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків відбувся день фахівця *«Права людини в аспекті міжкультурного взаєморозуміння»*. У заході брали участь викладачі англійської мови середніх шкіл Харківської області, які підвищували свою кваліфікацію в Обласному інституті удосконалення

вчителів. Розглядалися нові тенденції в організації уроків правознавства у ЗОШ, інноваційні методи та форми, що застосовують в роботі вчителі області.

Співробітник Бібліотеки документів Ради Європи з прав людини Г. М. Герасимова ознайомила присутніх з виданнями Ради Європи, що висвітлюють цю тему.

- Завідуюча відділом «Україніка» Н. І. Полянська прочитала лекцію для вчителів загальноосвітніх шкіл області, курсантів Академії неперервної освіти про роль краєзнавчої бібліографії у викладанні історії Харківщини.

- Працівники соціокультурного центру організували зустріч за «круглим столом» на тему: **«Неповнолітні та їх права»** до Міжнародного дня захисту дітей. За участю юристів Ю. Древалю, Н. Малахова, О. Багалій обговорювалися питання захисту прав неповнолітніх дітей в Україні, притягнення до відповідальності неповнолітніх осіб, профілактики правопорушень. Юристи розповіли про роботу, що сприяє формуванню правової культури серед неповнолітніх.

- У залі нових надходжень відкрилася книжкова виставка **«Природокористування й охорона навколишнього середовища»**, приурочена до Всесвітнього дня довкілля. Представлена література висвітлювала широкий спектр актуальних питань природокористування в Україні.

- Розпочалася робота **літньої школи молодого винахідника**. У школі навчалися не лише студенти, а й старшокласники, яких заохочували до технічної творчості, знайомили із фондами відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів та Бібліотеки. Винахідник П. П. Мороз провів два майстер-класи з основ теорії вирішення винахідницьких задач для старшокласників ЗОШ № 3. Молодь була вражена цікавими розповідями ведучого про методологію технічної творчості та із захопленням спілкувалася з доповідачем.

1 – 4 червня. Завідувачка Німецького читального залу Т. М. Бурчина брала участь у семінарі співробітників аналогічних структурних

підрозділів, створених у Східній Європі та Центральній Азії. Семінар проходив у Німецькому культурному центрі ім. Гете в Москві за участю 30 представників німецьких читальних залів. Керівництво семінаром здійснювала Барбара Лізон, директор міської бібліотеки Бремена. Обговорювалися організаційні питання обслуговування читачів німецьких читальних залів, роботи з громадськістю, інформаційно-рекламна діяльність.

2 червня. У межах підготовки музейної експозиції з історії ХДНБ ім. В. Г. Короленка, присвяченої 125-річчю Бібліотеки, працівники науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Н. І. Капустіна, Ю. В. Ходарєва та С. О. Шемасв відвідали Харківський історичний музей, де ознайомилися з досвідом організації нової експозиції «Харків. Історичні етюди XIX ст.».

- У рамках роботи літньої школи молодого винахідника у відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів проходили чергові заняття учнів старших класів харківських шкіл. Для них були проведені оглядові екскурсії по відділу, майстер-клас з основ теорії вирішення винахідницьких задач, огляд деяких віртуальних виставок, створених відділом.

6 червня. У читально-експозиційному залі науково-дослідного відділу книгознавства, колекцій рідкісних видань і рукописів було відкрито книжкову експозицію з циклу **«До 125-річчя Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка: документи з меморіального фонду»**.

На виставці були представлені унікальні матеріали, пов'язані з історією Бібліотеки. Особливу увагу привертала добірка фотодокументів, серед яких були портрети фундаторів ХДНБ ім. В. Г. Короленка, групові знімки членів Правління Харківської громадської бібліотеки різних років, види читальних залів та інших приміщень 1900 – 1930-х років. Також цікавою як для працівників Бібліотеки, так і для істориків, документознавців, бібліотекознавців, краєзнавців була бібліотечна документація різних років: читацькі квитки та бланки замовлень, абонементні книжки, правила користування Бібліотекою, а також інші документи.

- У відділі «Україніка» відкрилася виставка **«Історик, академік, дійсний член НТШ»**, присвячена 125-річчю від дня народження

Івана Крип'якевича, одного з найвидатніших українських істориків ХХ ст. Експонувалися студії вченого з історії України, української культури, українського війська, фундаментальна праця «Богдан Хмельницький», підручники з історії України, опубліковані у видавництвах української діаспори. Була також представлена література про життя та наукову спадщину вченого.

6 – 10 червня. Працівники відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів організували в Управлінні Південної залізниці тиждень винахідника на тему **«Передові засоби експлуатації залізничного транспорту»**. На прохання інженерно-технічних працівників провідних служб управління був підготовлений розгорнутий перегляд патентної документації за наступною тематикою: залізничний рухомий потяг; системи залізниць, допоміжне залізничне устаткування; ремонт залізничних вагонів та локомотивів тощо. Було представлено понад тисячу описів винаходів до патентів України та РФ за останні чотири роки.

7 червня. Працівники відділу наукової систематизації, предметизації та організації систематичних каталогів З. В. Сітало та Р. В. Онищенко на базі Харківської ЦМБ ім. В. Г. Бєлінського провели науково-практичний семінар за темою: **«Зміни та доповнення до таблиць бібліотечно-бібліографічної класифікації. Середні таблиці: організація, методика, технологія використання»**.

- У Німецькому читальному залі відвідувачі могли ознайомитися з новою тематичною виставкою **«Deutschland: die schönsten Reiseziele»** (Німеччина для туристів: цікаві подорожі). На виставці були представлені видання про найцікавіші пам'ятки культури, путівники по туристичних маршрутах Німеччини.

- Працівники соціокультурного центру організували «трибуну вченого» на тему: **«Правова культура і правовий порядок у сучасному українському суспільстві»** за участю юристів обласного управління юстиції Н. Малахової та Т. Жицької. Обговорювалися питання цивільного, адміністративного та трудового права.

8 червня. У залі нових надходжень пройшли літературні читання **«Неутомимый искатель истины»** до 200-річчя від дня народження

В. Белінського. Участь взяли піаністи Ю. Попов, І. Глебова, І. Кошкін, поети Л. П'ятак, Ю. Іллічов, О. Андрус, І. Пеніхіна, Д. І. Ріссенберг, Л. Моїсєєва, Т. Пашніова. Про творчий та життєвий шлях великого критика розповіли Л. П'ятак та Ю. Іллічов. У виконанні Ю. Попова прозвучали інструментальні твори, вокалістка І. Глебова виконала романси та пісні

- Відбулася зустріч членів Американського клубу, присвячена розгляду американських ідіоматичних виразів, що мають негативне емоційне забарвлення. Присутнім було запропоновано здійснити тлумачення окремих ідіом.

- Завідуюча відділом науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів В. Г. Прохорова відвідала інформаційну аналітичну лабораторію УкрНДІ протезування з метою вивчення стану інформаційного забезпечення фахівців та вирішення питань співпраці. Йшлося про спільну підготовку другого випуску видання «Винахідники на допомогу інвалідам». Співробітники інституту отримали консультацію з питань формування патентного фонду, комплектування зарубіжної патентної інформації і подарували Бібліотеці примірник журналу «Інтелектуальна власність» за 2010 рік.

9 червня. У читальному залі відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів пройшов день патентознавця на тему **«Стратегія патентування винаходів в Україні»** Патентний повірений Є. С. Стогній, висвітлюючи питання патентування винаходів в Україні, зокрема активності патентування національних заявників, наголосив, що кількість поданих заявок на винаходи в Україні у порівнянні із зарубіжними заявниками, невпинно зменшується. Також він розповів про роботу конференції «Актуальные вопросы развития инновационной деятельности» (Євпаторія, 23 – 27 травня 2011 р.), організованої республіканським Центром підтримки реформ, у якій брав участь. Директор ТОВ «Інвента» Є. А. Зибцев доповнив доповідача стосовно практики патентування винаходів і корисних моделей в Україні та акцентував увагу на проблемі комплексного захисту науково-технічних розробок вітчизняними заявниками.

- Відбулося розширене засідання ради завідуючих відділами при директорі, на якому бібліотекар науково-дослідного відділу бібліо-текознавства і бібліографознавства Ю. В. Ходарєва доповіла про результати моніторингу інформаційних потреб і запитів користувачів ХДНБ ім. В. Г. Короленка за 2009 – 2010 рр. Повідомлення супроводжувалося презентацією і було представлене у локальній мережі Бібліотеки.

- У залі нових надходжень пройшла творча зустріч з відомим харківським поетом Р. Левним, що мала назву *«За далью лет»*. Поет презентував свій творчий доробок, а також подарував Бібліотеці тритомне видання творів, у яке ввійшли вірші різних років.

14 червня. У читальному залі відділу літератури іноземними мовами та міжнародних зв'язків до 200-річчя від дня народження американської письменниці Г. Бічер-Стоу відкрилася тематична виставка *«Маленькая женщина, начавшая большую войну» (А. Лінкольн)*. Видання, що експонувалися, знайомили з творчим шляхом письменниці. Найбільш відомий твір Г. Бічер-Стоу «Хатина дядька Тома» був представлений багатьма мовами світу.

20 червня. У відділі науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів для студентів ХДАК була прочитана лекція на тему. *«Шляхи пошуку літератури з питань нових технологій в рекламному бізнесі»*.

21 червня. У відділі «Україніка» до дня молоді було розгорнуто виставку *«Нове покоління нової України»* з циклу заходів до 20-річчя незалежності України. Видання, представлені увазі користувачів, висвітлювали соціально-економічне становище молоді в Україні, її політичні орієнтації та громадську активність, державну політику підтримки і соціального захисту молоді.

22 червня. На черговому засіданні Американського клубу було продовжено розгляд американських ідіоматичних виразів, порівняння американських ідіом з відповідними російськими.

- У відділі «Україніка» проходили краєзнавчі читання, присвячені 200-річчю Харківського філотехнічного товариства, створеного

В. Н. Каразіним для розповсюдження досягнень науки і техніки, сприяння розвитку промисловості в Росії. Про діяльність товариства, досягнення й прорахунки його засновників розповів директор Центру краєзнавства, професор ХНУ ім В. Н. Каразіна С. М. Куделко.

23 червня. Інформаційну годину *«Бібліотека у молодіжному форматі»* проведено в актовому залі в межах заходів з розвитку професійної культури молодих працівників Бібліотеки. Йшлося про нові форми роботи бібліотек, участь молодих фахівців Бібліотеки у регіональних і локальних конкурсах, присвячених 125-річчю ХДНБ ім. В. Г. Короленка. Повідомлення на тему *«Молодь у сучасній бібліотеці: що нового?»* та презентацією представила бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Ю. В. Ходарєва.

- Завідувачка відділу «Україніка» Н. І. Полянська брала участь у засіданні міської комісії з питань топоніміки та охорони історико-культурного середовища.

29 червня. У залі нових надходжень відбулося чергове засідання Пушкінського клубу, присвячене дню народження О. С. Пушкіна. Про друзів поета Є. Хитрово, Д. Фікельмон та О. Россет розповіла Л. П'ятак. Дослідник творчості письменників В. Ульянов повідомив про маловідомі факти родинних зв'язків нащадків О. Пушкіна, М. Гоголя і О. Грибосдова.

КВІТЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ

- Працівники науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Н. І. Капустіна та Ю. В. Ходарєва розпочали регіональне дослідження *«Моніторинг діяльності бібліотек Харківщини, органів влади, експертів у сфері підтримки і розвитку читання»*. Учасниками дослідження є органи виконавчої влади (обласне і районні управління культури й освіти), публічні бібліотеки регіону, науковці Харківської державної академії культури. Пакет інформаційно-методичних матеріалів за темою дослідження було розповсюджено серед публічних бібліотек міста й області під час проведення конференції Харківського бібліотечного товариства та міського семінару-практикуму

«Бібліотека як центр просування книги і читання». Активну організаційно-методичну підтримку дослідження забезпечували також Харківська обласна універсальна наукова бібліотека, Центральна міська бібліотека Харкова ім. В. Г. Белінського.

- Проводився щорічний моніторинг *«Інформаційні потреби користувачів ХДНБ ім. В. Г. Короленка»* (відповідальний виконавець бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства К. Р. Гарсєв). Опитано 193 респонденти.

- З нагоди 125-річного ювілею ХДНБ ім. В. Г. Короленка та 140-річчя від дня народження бібліотекознавця Л. Б. Хавкіної Бібліотека спільно з Управлінням культури Харківської обласної державної адміністрації, Харківською державною академією культури, Харківською обласною універсальною науковою бібліотекою та Харківським бібліотечним товариством організувала регіональний конкурс молодих спеціалістів бібліотечної справи, аспірантів, магістрів та студентів (відповідальні координатори конкурсу – працівники науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства Н. І. Капустіна та А. Л. Шалиганова). Метою конкурсу є професійний та соціальний розвиток молоді, залучення молодих фахівців до наукової та інноваційної бібліотечної діяльності. Конкурс проводиться у номінаціях: наукові праці та інноваційні наукові проекти. За умовами конкурсу переможці та активні учасники матимуть можливість пройти стажування у провідних бібліотеках Харкова. Кращі інноваційні проекти будуть рекомендовані до впровадження в роботу книгозбірень Харківського регіону.

- Конкурс наукових робіт з бібліотекознавства, бібліографознавства та історії бібліотечної справи, також присвячений 125-річчю ХДНБ ім. В. Г. Короленка, проводився серед працівників Бібліотеки (організатор – головний бібліотекар науково-дослідного відділу бібліотекознавства і бібліографознавства А. Л. Шалиганова). Перший етап конкурсу тривав з 1 лютого до 31 липня. Особливістю конкурсу є підтримка творчих особистостей, зокрема молоді віком до 35 років, або ідей у вигляді інноваційних проектів. Крім наукових праць

(статей, концепцій, аналітичних оглядів, звітів про НДР, методичних та науково-бібліографічних посібників) та інноваційних проектів, на конкурс можуть бути представлені електронні проекти, web-сторінки, БД, віртуальні конференції, музеї, блоги тощо.

2 НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ХДНБ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА

2.1 Видання, підготовлені працівниками Бібліотеки

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство : звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова. Вип. 1 (січ. – берез.) / Держ. закл. «Харк. держ. наук б-ка ім. В. Г. Короленка», Асоц. сучас. інформ.-бібл. технологій, Харк. бібл. т-во ; уклад. Л. В. Глазунова. – Х., 2011. – 40 с.

Каталог містить бібліографічну інформацію про документи з питань бібліотечної, науково-інформаційної діяльності, що надійшли до харківських бібліотек у I кварталі 2011 року. У посібнику відображені друковані видання, електронні ресурси українською та російською мовами.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство . звед. кат. нових надходжень до провід. б-к Харкова за 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук б-ка ім. В. Г. Короленка», Асоц. сучас. інформ.-бібл. технологій, Харк. бібл. т-во ; уклад. Л. В. Глазунова. – Х., 2011. – 110 с.

Каталог містить бібліографічну інформацію про документи з питань бібліотечної, науково-інформаційної діяльності, що надійшли до харківських бібліотек у 2010 році. У посібнику відображені друковані видання, електронні ресурси українською та російською мовами.

Володимир Павлович Лавріненко бібліогр. покажч / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» ; [уклад. Л. Д. Гонтаренко] – Х., 2011. – 16 с.

Бібліографічний покажчик містить біографічні відомості, стислу розповідь про винахідницьку діяльність В. П. Лавріненка, бібліографічний список описів його винаходів і статей з періодичних видань.

Короленківські читання 2010 : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» ; [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – 159 с.

Збірник містить доповіді та повідомлення щорічної науково-практичної конференції «Короленківські читання 2010», яка була присвячена темі «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону». Матеріали висвітлюють питання наукової діяльності книгозбірень регіону, заснованої на багаторічних традиціях і спрямованої на подальший розвиток професійних організацій та компетентності бібліотечних фахівців.

Український письменник Валер'ян Підмогильний (1901 – 1937) · бібліогр. покажч. / Держ закл. «Харк. держ. наук б-ка ім. В. Г. Короленка» ; уклад. Т. В. Гологорська. – Х., 2011. – 78 с.

Покажчик містить відомості про твори письменника, про його життя і творчість. Видання адресоване літературознавцям, викладачам, студентам, краєзнавцям та всім, хто цікавиться вітчизняною літературою.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка : інформ. бюл. 2011 р. Вип. 1 (49) / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» , [уклад.: О. П. Куніч, А. М. Перепеча, М. Є. Корнієнко]. – Х., 2011. – 30 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В. Г. Короленка протягом січня – березня 2011 року.

2.2 Статті працівників Бібліотеки у виданнях

Гареев К. Ave Peter / К. Гареев, В. Гареева // 2000 – 2011 – № 27 – 28 (565). – [С. 2, 3].

Есе присвячено пам'яті легендарного голлівудського кіноактора, лауреата 4-х премій «Еммі» Пітера Фалька, популярного завдяки виконанню головної ролі у детективному серіалі «Коломбо».

Гареев К. Коваль играет Ковалю · [интервью с народным артистом Украины Н. Ковалем] // 2000. – 2011. – № 21(559). – [С. 1, 2].

Висвітлено сценічний та життєвий портрет соліста Харківського національного академічного театру опери та балету ім. М. В. Лисенка, видатного баритона сучасності Миколи Петровича Ковалю.

Гареев К. Лучший Игорь в СНГ // 2000. – 2011. – № 12 (551). – [С. 2].

Відгук на постановку опери А. П. Бородіна «Князь Ігор» Харківським національним академічним театром опери та балету ім. М. В. Лисенка.

Гареев, К. Р. Персонифицированный подход к созданию музея истории научной библиотеки // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 21 – 22 квітня 2011 р. / під ред. В. М. Шейка та ін. – Х. : ХДАК, 2011. – С.194 – 195.

Висвітлено досвід ХДНБ ім. В. Г. Короленка з науково-методичного забезпечення персональної експозиції в Музеї історії наукової бібліотеки.

Грабарчук О. Л. Науково-дослідна діяльність НДВК у 1980 – 2010 роках // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали ХІІІ наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 24 – 32.

Лосієвський І. Я. Короленкознавчі праці С. Б. Шоломової // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону» матеріали ХІІІ наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 77 – 81.

Рябцева О. С. Електронні версії пам'яток писемності та друку на сайтах бібліотек світу: досвід створення та використання // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали ХІІІ наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка», [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С.119 – 128.

Сафонова В. В. ХДНБ ім. В. Г. Короленка і громадський бібліотечний рух // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали ХІІІ наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 54 – 64.

Сосновська Т., Ярошик, В. Директори Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка . штрихи до портретів // Бібл. форум України. – 2011. – № 2. – С. 43 – 52.

Танько О. І. Становлення та розвиток ХДНБ ім. В. Г. Короленка як наукової установи: 1886 – 1930 рр // Короленківські читання 2010 «Науко-

ва діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали XIII наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 6 – 24.

Шемаев С. А. К проблеме создания библиотечных музеев // Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття: матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 21 – 22 квітня 2011 р. / під ред. В. М. Шейка та ін. – Х. : ХДАК, 2011. – С. 191 – 192.

Охарактеризовано підготовку кадрів з музеєзнавства в бібліотеці і запропоновано заходи щодо поліпшення цієї справи

З БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Березюк Н. М. К. И. Рубинский: личность на фоне истории (К 150-летию со дня рождения) // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали XIII наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 64 – 77.

Згадується пропозиція представника Укрнауки В. В. Дубровського щодо об'єднання бібліотеки ім. В. Г. Короленка з університетською книгозбірнею на Першій конференції наукових бібліотек у 1925 р. К. І. Рубинський як один із небагатьох діячів бібліотечної справи, упродовж п'яти років виступав проти реалізації цієї ідеї.

Зинченко Ю. Котлован на Пушкинской предлагают превратить в паркинг // Комсомол. правда в Украине : харьк. вып. – 2011. – 15 – 21 апр. – С. 9.

Про долю будівництва, яке руйнує будівлю ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Кислицина А. «Ночь музеев в Харькове» // Время. – 2011. – 18 мая
В рамках проекту «Серебряного века силуэт» галерея «АВЭК» експонувала унікальні журнали з фонду ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Ковальчук М. Вікно у дивосвіт // Харьк. изв. – 2011. – 16 апр.

Про Харківський міський клуб писанкарства, який деякий час працював при відділі «Українка» ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Куличенко І. Возрождение «Тихого Дона» // Харьк. изв. – 2011. – 30 апр.

Згадується про зберігання у ХДНБ ім. В. Г. Короленка факсимільного відтворення рукопису М. Шолохова, подарованого генеральним директором видавництва «Московский писатель» О. Стручковим.

Лисянський М. До Євро-2012 у Харкові відремонтують 17 об'єктів культури // Слобід. край. – 2011. – 26 трав.

Серед об'єктів – будівля ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Невская Т. Возвращение к Мастеру // Харьк. изв. – 2011. – 19 мая.

У статті, присвяченій 120-річчю від дня народження М. Булгакова, відзначено співробітницю ХДНБ ім. В. Г. Короленка Т. Г. Шерстюк, яка знайшла лист письменника до харків'ян опублікований у газеті «Пролетарий» за 1922 р.

Симоненко А. Не успели в музей днем? Идите ночью! / А. Симоненко, Е. Яковец // Харьк. изв. – 2011. – 14 мая.

В рамках проведення акції «Ніч музеїв» галерея «АВЕК» демонструватиме унікальні експонати з фонду ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Харьков, который мы теряем // Зеркало недели. – 2011. – 28 апр.

Загальні відомості про Бібліотеку. Небезпечна ситуація, що склалася внаслідок про ведення поряд з нею будівничих робіт.

Шемаєва А. В. Роль библиотечных профессиональных организаций в формировании научного потенциала библиотек Харькова // Короленківські читання 2010 «Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону»: матеріали XIII наук.-практ. конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» [уклад. Н. І. Капустіна]. – Х., 2011. – С. 50 – 54.

Внесок Л. Б. Хавкіної в становлення та розвиток на Україні бібліотечних комунікацій в рамках професійних об'єднань. Роль ХДНБ ім. В. Г. Короленка у розвитку бібліотечного руху на Харківщині у 80 – 90-х роках.

Шостко, Н. І. Бібліотечна наука і практика: два в одному // Короленківські читання 2010: Наукова діяльність як стратегічний напрямок розвитку бібліотек регіону: матеріали XIII наук. практ.-конф. 7 – 8 жовт. 2010 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка»; [уклад. Н. І. Капустіна] – Х., 2011. – С. 86.

У статті згадується регіональний дослідницький проект «Харків – територія читання молоді», ініційований ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

ЗМІСТ

<u>ПЕРЕДМОВА.....</u>	<u>3</u>
<u>1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА</u>	
<u>ім. В. Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ .....</u>	<u>4</u>
<u>(квітень – червень).....</u>	<u>4</u>
<u>КВІТЕНЬ.....</u>	<u>4</u>
<u>ТРАВЕНЬ.....</u>	<u>13</u>
<u>ЧЕРВЕНЬ.....</u>	<u>19</u>
<u>КВІТЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ.....</u>	<u>25</u>
<u>2 НАУКОВО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ</u>	
<u>ХДНБ ім. В. Г. КОРОЛЕНКА.....</u>	<u>27</u>
<u>2.1 Видання, підготовлені працівниками Бібліотеки.....</u>	<u>27</u>
<u>2.2 Статті працівників Бібліотеки у виданнях .....</u>	<u>28</u>
<u>3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ.....</u>	<u>30</u>

Виробничо-практичне видання

**Хроніка
Харківської державної наукової бібліотеки
ім. В. Г. Короленка**

Інформаційний бюлетень
2011 р. Вип. 2 (50)

Відповідальний за випуск В. Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактори С. М. Миценко, Н. О. Стрілець

Підписано до друку	Формат паперу 60x84 1/16
друк. арк.,	обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж	пр. Замовлення №

Ксерокс ХДНБ ім. В. Г. Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.